

Buk pa Daniel - Namba Mia Aryo

Yabo pa Nabi: Doko Kacel me Aryo ki Tute ne i Pwonye me Gin Agiki pa Adventist

Jeff Pippenger
2024-05-05

Wa tye ka paro atir ikom kare me porofeci ma kilwongo kacoke ma aryo, ma Lanabi Isaya otyeko miyo nyingne, ki lacen Sista White bene otyeko miyo nyingne.

Kii kare en, bi bedo tip pa Yese, ma bityeko obedo cal me jo; bot en gin ma pe Jo-Yuda bi yaro, kede oturo pa en bi bedo maler tutwal. Ci obed ni i kare en, Rwot bi keto lwete dok odoco, pi kare aryo, me dwogo jo ma odong pa en, ma gubedo odong, ki Assyria, ki Egypt, ki Pathros, ki Cush, ki Elam, ki Shinar, ki Hamath, kacel ki cobo me nam. En biken cal me bendera pi piny weng, kede bi dwalo jo ma kigolo ki Israel, kacel bi pango jo ma kipoto ki Judah ki cane angwen me piny. Kwec pa Ephraim bibi ceto woko, kede gin ma gicoyo Judah bigen giko woko; Ephraim pe bibi kweco Judah, kede Judah pe bibi guro Ephraim. Isaiah 11:10-13.

Ka jo pa Lubanga me kare me agiki gicobo odoco, obedo ki doko acel i tung latic-gi, ma ki nyute kwede cawa abicel ma onongo obedo i anyim Pentekoste; kede ma Aisaia lwoo-ni obedo kare ma: “Dwaro marac pa Efraim obiwot woko, jarweny pa Yuda gicwe woko; Efraim pe obidwaro Yuda, Yuda pe obikoyo wic pa Efraim.”

Temo bi bino bot jo pa Lubanga, ki ywee bi rweyo woko ki ngano. Ento pe ka Efraim obed ki kwere bot Yuda dok cen, ci Yuda pe dok tede Efraim. Lok ma ber, ma yot, ma kwo-cwiny bi aa ki i cwinye ki i ngut ma kilanyo maleng. Gin ma tek tutwal ni wa rwate; ka wa weng wamito cwiny yot ki bedo piny pa Kristo, wa bino bedo ki wii pa Kristo, ci rwatte me Jwii bino. Review and Herald, March 19, 1895.

Bedo acel obedo dul me tic ma Kristo otimo ka oloro 144,000 pi cawa me aryo. Bedo acel meno onongo o nyutere ki nino apar ma okello bot Pentekote, ki nino abicel pa Exeter Camp Meeting, ki onwongo romo otime ki 1856 dok i 1863, ka jo ma onongo gineno koyo cwiny madit pa October 22, 1844, pe onongo gilo yegi.

Ento i kare me cony ki pe ngeyo adaa ma ooro i kom bedo ma golo cwinya, jo ma geno i dwogo pa Yesu mapol ne oweko geno gi. Kwer ki pobo obino. En aye, tic ne ogengo, ci piny odong i otum. Ka dul weng pa jo Adventist ne obedo acel i cik pa Lubanga ki i geno pa Yesu, dong kit ma gin otimore iye wa onongo obed mapol tutwal!

Pe obedo dwaro pa Lubanga ni kare me bino pa Kiristo obed oporo calo eni. Lubanga pe oyoero ni jo mamege, Israel, giguro pi mwaka 40 i pur ma pe tye jo. Olamogi ni obirucogi i yore maber iye piny Kanaan, ki odoko gi kun jo maler, maber i kwo, ki ma cwinya gi tye maber. Ento gin ma kwena ne ocalo con i botgi, pe gidonyo iye “pi pe geno” (Hebru 3:19). Cwinya-gi ne onong ki yaro-yaro, geng wic, ki kwero, ci pe onongo twero tyeko kica mare kwede gi.

Pi mwaka 40, pe geno, yubu, ki dwoko cing giyengo woko Israel me con ki donyo i piny Canaan. Richo pire keken magi gijuko kare me donyo pa Israel me kombedi i Canaan pa polo. I cing mo mo, kica pa Lubanga pe obedo i bal. En pe geno, kwo me lobo, pe yiko pire weng bot Rwot, ki kedo i tung jo ma ginyutu ni gin jo pa Rwot, ma ogwoko wa i piny man me richo ki kec me cwiny pi mwaka mapol tutwal. Selected Messages, buk 1, pot buk 68, 69.

Obino piny pa malayika me aryo onyutu goro ma otime i kare pa rwom wii ma acel ma ocako cawa me kuro, ci omiyo obedo kare me ceng abicel ki acel i kamp mitin pa Exeter, kun kityeko bedo acel i lok mapat ki cwalo Roho Maleng i lok me Yub pa Oturu pa Odii i agiki pa mitin.

Bino pa malayika adek i dwe me October 22, 1844, oyaro pobo ma otime i Poyo Cwiny Madit, kede okelo kare me kwan, pien gin adiera ma ocako kwede Kabedo Maler Madit Loyo gine oyabo bot jo Lubanga. I mwaka 1849, Rwot oyayo cingne me coko jo ne dok pi cawa aryo, kede i mwaka 1851, cal 1850 ne tye kiyaro. Cal eno onongo nyutu lok ma obedo tere, en aye lok keken ma myero kitet malo i anyim piny weng calo bendera.

Kelo latic pa Kiristo kacel, doki me aryo, ocako tutwal ka en oboto piny, kede kelo pa jo i Exeter kacel ocako i kare me kuro. I lok me lweny me kikwero pa 1863, kelo pa aryo ocako ka opong nino abic i yore me kwanyo ngec ma ocako ka ler me kwer ocweyo woko i 1844. I 1848, Islam onongo tye ka yeyo keco bot lobo mapol. Kelo pa aryo kipore calo tic ma tye ka mede, ma otimo ki obino pa nino apar ma onongo obedo anyim Pentekoste, kede ki nino abicel me kacel pa kambu i Exeter, kendo myero otumu i 1856.

Tic me laro jo pa En pi kare me aryo obedo tic me agiki pa Lakwena ma adek, ki otieko ki cing pa Kiristo.

Ka nino pa Sabato obino, en ocako pwonyo i sinagogi; jo mapol ma gene ne gubedo gi lworu, gi waco ni, 'Ki iye ma eni otyeko nongo gin man? Kede ngec man en ngo ma kigi miyo ne, ni keken tice ma rwate macalo man kitime ki cinge?' Marko 6:2.

Ywayo ma time ka lacim pa Lubanga o aa piny cako yore me tem ma i agiki nyutu dul aryo pa lami pa Lubanga, dong kwero ot pa Lubanga.

Jami me yweyo lube ki gari tye i lwete ne; obikwanyo woko kac me cobone maber, obicwero gari maber i dogola; ento lube obiketo i mac ma pe kato. Matayo 3:12.

I kare meno jo pa Lubanga myero nywako leb ki lwet pa malaika, ci gicame.

Anen malaika moro mapat ma tek oboro piny ki polo, ma ocobo ki kom; ki opindi me kot obedo i wiye, ka wangne ne calo ka ceng, ka tigi ne calo lim me mac. Ci i lwet ne obedo ki buk matino ma oyabe; ci oketo ti ma tung' acuc i wi pi madwong', ci ti ma tung' amite i wi piny. Nyutu 10:1, 2.

Ikare me bino pa Malaika me Aryo, i April 19, 1844, jogi pa Lubanga gibedo keken-keken. I acaki, gi odung but kun poto pa lok me poropheti me Revelation chapter nine, verse fifteen i August 11, 1840, ento Rwot oketo lwete pa En i wi bal mo ikom pimo me namba mogo ma i cal.

Atyeko neno ni cal me 1843 onongo otere ki lwak Rwot, kede ni pe myero ocoyo ne; ni lim ma iye onongo obedo calo kit ma En onongo mito; ni lwakne onongo i wi ne, omwoko bal i tung lim mogo, pi pe ngat mo romo neno ne, nyaka lwakne okwanyo woko. Early Writings, 74.

Kwanyo cing pa En omiyo Samuel Snow twero me nongo ceng ma atir pi lok me neno ma okongo tutwal.

Jo ma tye ki geno ma ber, ma gipeko cwinye pien pe ginyutu pingo Rwotgi pe obino, pe gikwalo gi i kec. Ka dok, gimiyoy gi tung me wot bot Bibulgi me yenyo cawa me poropheti. Law pa Rwot okwanyo woko ki i gin namba, kendo bal opwoyo maber. Ginyutu ni cawa me poropheti orwate cente i mwaka 1844, kendo ni lwak acel keken ma giyaro kwede me nyuto ni cawa me poropheti ogiko i 1843, opwoyo maber ni gi bi giko i 1844.

Kit ma otime pa lakica ma acel ki ma aryo tye ki rek me alama me yo ma orwate ki lwete pa Kristo. Ka obino piny i nino 11 me August 1840 ki 19 me April 1844, obedo tye ki lok i lwete pa iye. En lwete pa iye ma omiyo cweyo ki cwalo cal me 1843 i dwe me May 1842. En lwete pa iye ma okano bal i namba ma i cal. Bang yweyo pa kwere ma acel, Jeremiah obedo keken pien lwete pa Kristo. Ci ocweyo lwete pa iye woko, kede kamano oyabo okano me lok me “Midnight Cry.” Tic me oyaro lwete pa iye me ocoko jo pa iye dok pi kare me aryo otime ki cako ki kwere ma acel nyo okato bot “Exeter camp meeting,” macalo kit ma jenge ne giconyi piny i Jerusarem pi nino apar ki dien mapwod pe golo piny pa Roho Maleng. Ka lakica ma adek obino i nino 22 me October 1844, Rwot oyango lwete pa iye.

Malaika ma an oneno ni ocungo i nyanja ki i lobo, oketo cing pa iye malo i polo; ki ocwako lagam i nying En ma bedo pi kare weng kacel, ma oyubo polo ki gin matye iye, ki lobo ki gin matye iye, ki nyanja ki gin matye iye, ni dok pe bed kare. Revelation 10:5, 6.

Ki cako i ceng 11 me August, 1840 nyom i ceng 22 me October, 1844, nining pa malaika me acel ki me aryo ocoyo gi alama pa lwete pa Kiristo. I ceng 22 me October, 1844, malaika me adek obur piny, ci lwak me Millerite matidi ocweke woko pi Cwiny Mape Ogamo Madit. I ceng meno Kiristo oyaro lwete iye i polo ki owaco kica ni kare pe dok bedo.

Coke me aryo i mukato pa 1844-1863 ocako ka Yesu Kristo omalo cingi, ka bene tye ka mako i cinge lok ma ki mito me camo. Ci i 1849, ocwalo cingi anyim dok me aryo me coko jo mere ma kikwangogi. Jo meno kicoko gi i lok me Dwong me Otum, ka kigwangogi ka gin ma kigamo ni obi pe otime. I kacoke pa kambi pa Exeter Kristo ocoko jo pa en, ka omako gi acel i lok, macalo ma otime i ceng apar ma onongo obino anyim Pentekote. Jo Millerite pa Filadelfia gi weko kacoke pa kambi pa Exeter, ka gi timo Pentekote odoco. I 1856, Kristo onongo tye i woko pa dul ma odoko Laodikea, pien Kristo tye i woko pa cwiny pa dano me Laodikea ka okoto, ka tye ka yeny donyo.

Kii, an abedo i anyim lawote, acwalo lawote: ka ngat mo winyo dwon na, ka oyabo lawote, abi bino i iye, abichamo ki en, en obi chamo ki an. Revelation 3:20.

I mwaka 1856, lwete pa Kristo tye ka goyo kuti ikom dul pa Millerite ma Laodicea, ento pe obedo ki adwogi. I mwaka 1849, mwaka 7 con, En ocako cobo jo pa Ene doki pi ceke aryo, ento pe gen ki pe ngeyo adada ogengo dul pa Philadelphian.

Ka Jo Adventist, inge pi kweko cwiny madit i 1844, onongo gimako yiegi matek ka gikwongo woto kacel i timo pa Lubanga ma oyabo, kinongo kwena pa Malaika adek, ki i teko pa Ro Maleng giyubu ne bot piny weng, onongo gineno konyo pa Lubanga; Rwot onongo otimo matek kwede temo gi; tic onongo otyeko; ki Khristo onongo obino con me kawo jogi i pyemgi. Ento i kare me kweyo yie ki pe ngec ma orwenyo kweko cwiny, jo ma geno obino mapol onongo giweyo yiegi. Kamano, tic onongo gigeno, kacel piny onongo otye i nino. Ka Jo Adventist weng onongo gibedo kacel i cik pa Lubanga ki yie pa Yesu, rek wa onongo obed mapat tutwal! Evangelism, 695.

I dwe 11 me September, 2001, Kristo ocobo jo pa En me nino me agiki; ci con i dwe 18 me July, 2020, gi opwodho. I dwe 11 me September, 2001, jo ma kicobo gi okwanyo buk ma imungu ki lwete pa Kristo, ci gi ocamo ne. I dwe 18 me July, 2020, gi ogengo cik ma kinyutu ki lwete pa En ma okwako malo, ma onyutu ni, "kare dok peke."

Jo Millerite me Philadelphia pe gi nyutu kobo mo i lagam marac me 1843, pien gi otimo malube ki lacer weng ma Rwot onongo onyutu, ento i ceng July 18, 2020 jo Laodicea me dini me laka ma adek ogoyo kobo bot lacer ma rwate ki cengi pa En. Icemo 1844, dini me Philadelphia me laka ma acel "i kare me cwiny ruc ki pe ngeyo adaa" "gi weko yiegi," ki gi obedo jo Laodicea.

1856 tye calo tung me yilo meno, ka bene obedo cal pa tung me yilo pi jo pa Lubanga me kare me agiki.

I kare mo i omwaka abicel aryo ma tye i kin 1849 ki 1856, lup Millerite me Philadelphia ogengo lwet Rwot ma tye ka yaro woko me cobo jo pa en dok i kare aryo, kede kigamo ni obitimo mapol maloyo ikare eno loyo ma otimo con.

Ceng 23 me September, Lubanga onywuta an ni oyaro lwete kacel aryo me dwogo jo pa en ma otyeko ogedo piny, ci ni i kare me acobo temo myero wamedo matek. I kare me yubu Israel ogwoko peko; gicweyo-gi ki gicenyo-gi; ento kombedi, i kare me acobo, Lubanga obi yeco jo pa en ki obi cwero balgi. I kare me yubu, temo ma gicwako me yabo adwogi onongo pe otiyo mapol; onongo gityeko timo manok keken onyo peke; ento i kare me acobo, kun Lubanga ocako keto lwete me acobo jo pa en, temo me yabo adwogi obi timo calo ma gicwone. Weng myero obed kacel ki bedo gi cwiny ma goro i tic. An aneno ni en aye apoya ka ngat mo opoyo kare me yubu me tero wa kombedi i kare me acobo; pien ka Lubanga pe otimo mapol pi wa kombedi maloyo ma otimo kare meno, Israel pe bino cobo dong. En tye pire keken ni adwogi myero obi ki coc i papira, calo kit ma gitingo tito ne. Review and Herald, Ceng 1 me November, 1850.

Obedo nen maber ni Rwot otemo keto tic pa En anyim i rwom acel; ento rwom acel nen maber ni opoto, ki "i kare me pe ki kuce pa cwiny ki pe ngeyo ma ojuu con, jo ma geno me Advent mapol giyweyo genogi." The Present Truth (ma lacer obedo Review and Herald) gicako cwalone i 1849; ki i 1851, cal me 1850 obedo piny, ento i 1856, lok pa "dok abiro" me Leviticus apar abic odong pe ocad. Lok ma giyabo woko i 22 October 1844 otime ka poropesia pa kare me mwaka alufu aryo ki mia adek, ki me mwaka alufu aryo ki mia abic ki apar aryo, otyeko otum.

Sabat en onongo obedo kwec ma maloyo kwec mukene weng i kare meno, ci pi mwaka apar aryo kit me temo ocake mede nyaka tem me agiki obino i mwaka 1856. Temo meno onongo obedo ikom kuc pa Sabat pa piny, ci oketo alama me agiki pa kit me temo ma ocake ki kuc pa Sabat pi dano. Kare me temo ne tye ki coc me nying pa Alfa ki Omega. Mwaka 1856 bene onongo nyuto omede pa ngec ikom adiera me pida ma acel ma Miller onwongo, ci ne bene tye ki coc me nying pa Alfa ki Omega i rwom meno. Adiera me Sabat, ma obedo alama pa jo Lubanga ma kicweyo, onongo gicwalo calo yubu pa Tarumbeta me abicel, kane misitiri pa Kristo iye i dano ma tye ki yie, matumaini pa utukufu, otyeko. “Abicel tyen” onongo gicwalo ne ki Tarumbeta me Jubili ma onego ki yubu i Nino me Atonement.

Mwaka abiro ma ocake i 1856 dok otyeko i 1863, onyutu calo nino apar i Jerusalem pi lupwonya, ki nino abicel me Exeter Camp Meeting pi jo-Millerite pa Philadelphia; ento, ki cwiny ma peko, kare eni obedo lero pa gin ma gicayo me lubo Laa Rwot, ka En tero gi iyie kare me yiko. Lok mukato pa malaika ma acel ki ma aryo, ma obedo kare me lok mukato pa Seven Thunders, nyutu ni Laa Rwot ocoko lwete me acobo jo-ene pi kare aryo kacake ki April 19, 1844, kede onyutu dwoko ma lube, ka jo-ma tye ki ngec gilubo Kiristo i Kabedo Maleng ma loyo ducu.

Histori pa Kadesh ma acel, ma eni aye histori pa malaika ma adek ki 1844 nyo i 1863, nyutu ni Lubanga odoco yaro cing pa En me koko jo pa En i kare aryo; ento i histori eno, mwoyo cik kinyutu pire kene. Kombedi, pi kare adek, ci i July 2023 anyim, Lubanga dok yaro cing pa En me koko jo pa En i kare aryo, ci gibitimo Kadesh ma aryo calo jo Philadelphia ma winyo, pien ranyisi me adiera nyutu ni i kare adekgo, acaki ki agiki gi nyutu jo Philadelphia ma winyo, ento tung macek obedo jo Laodicea ma pe winyo.

Wa bino mede ki pwonye man i coc ma anyim.

Kanisa bitwero winyo ki timo kwena me Laodicea? Bibidwogo, onyo, kata ka kwena me adier ma matek ducu—kwena pa malaika adek—tye kitetito i piny weng, gibimedo wot i richo? Man obedo kwena me kica ma agiki, ciko ma agiki bot piny ma opoto woko. Ka kanisa pa Lubanga obedo macok coki, pe obedo ki yot bot Lubanga, calo kanisa ma kiloko ni gi oboto woko, ka gityeko bedo ot pa lami, geng pa tipu marac weng, ki ot me gengo winyo mo keken ma pe maleng ki ma gimaro pe. Gin ma gityeko nongo kare me winyo ki yaro adier, kadi giyube gi bot Kanisa pa Seventh-day Adventist, kikwanyo nyinggi ‘jo ma gwoko cik pa Lubanga,’ ento pe gitye ki dwong me cwiny kede loro cwinygi bot Lubanga loyo ma tye i kanisa me nying keken, gibigamo apoya pa Lubanga tutwal calo kanisa ma gimego cik pa Lubanga. Gin keken ma kiloro maleng kun adier gibicweyo dol pa rwot i ot me polo ma Kristo owoto me yiko pi jo ma gimito en ka gi gwoko cikke.

'Ngat ma owaco ni, “An ngeyo En,” ento pe agudo cik pa En, en obedo jalok, kede adwogi pe tye iye' [1 John 2:4]. Man cwako weng gin ma giwaco ni gi ngeyo Lubanga, kede ni gigudo cik pa En, ento pe giyaro man ki tic maber. Gibipokore calo ticegi. 'Ngat mo ma obedo iye pe otimo kwer; ngat mo ma otimo kwer, pe oneno En, kadi pe ongeyo En' [1 John 3:6]. Man kimiyo bot jigi pa kanisa weng, kacel ki jigi pa kanisa me Seventh-day Adventist. 'Lutino matidi, pe ngat mo kwanyo wunu woko: ngat ma otimo maber, obedo maber, calo ka En obedo maber. Ngat ma otimo kwer obedo pa Setani; pien Setani otimo kwer ki i acakki. Paka man

Wod Lubanga oyuto piny, wek ogengo tice pa Setani. Ngat mo ma onywolo ki bot Lubanga pe otimo kwer; pien seedi pa En tye ka bedo iye; kacel pe twero timo kwer, pien onywolo ki bot Lubanga. I man lutino pa Lubanga kede lutino pa Setani giyaro piny: ngat mo ma pe otimo maber pe obedo pa Lubanga; kadi ngat ma pe oher owadgi' [1 John 3:7-10].

Jo ducu ma gi waco ni gin Adventist ma gi gwoko Sabat, ento pud gi mede i richo, gin jo goba i wang Lubanga. Yo gi me richo tye ka turo tic pa Lubanga. Gi tye ka ter jo mukene i richo. Lok oaa ki i Lubanga bot lamemba acel acel me kanisa wa, "Wek yore pi tinedi obed ma ribe, wek pe gin ma lam ocweyo woko ki yo; ento obed oyeyo. Ruwo kuc ki jo ducu, kede kwer, ma labongo pe ngat mo bino neno Rwot; neno maber ki wang, wek pe ngat mo opoto i ngwono pa Lubanga; wek muc me lang cwiny, ka obutu, oyiku wun, ki kamano jo mapol obedo gi yaro; wek pe obed ngat ma timo kwo marac, onyo ngat ma pe kwer, macalo Esau, ma pi lim acel me cam ocero woko twero pa lanyut mamegi. Pien un ngene ni, con, ka onwongo omito juko kica, oyweyo woko; pien pe onongo onwongo kabedo me dwoko cwiny, kadi oyenyone maber ki pii me wang" [Hebrews 12:13-17].

Man rwate bot jo mapol ma gicimo ni gigeno lok atir. Pe gikwanyo weko ticgi ma kop me cwinya marac; ento gicako mede i yoo me pwony ma pe atir, i bwola me bwoyo pa Setani. Tim marac pe gityeko neno calo tim marac. Wicgi pire kene ocoto, cwinya gi obalo, kacel paro gi pud tye ka obalo kare keken. Setani tye ka tic kwede calo lapok me temo, me luro cwinye pa jo i tic ma pe maleng, ma tyeko cwalo dano weng macoto. 'En ma ocayo cik pa Moses [ma ne obedo cik pa Lubanga] otho labongo kica, i yub pa jo aryo onyo adek: Pi kwee ma matek lacen angeo, iparo ni en binenge rwatte, en ma okuro ki ti piny Wod pa Lubanga, kacel oyeremo pa lagam, ma kityeko weko odoko maleng kwede, calo gin ma pe maleng, kacel oyub Lamo pa kica? Pien wa ngeyo En ma owaco ni, "Lagoro en an aye; abi dwoko," waco Rwot. Kacel, "Rwot obiwero jo pa en." Obedo gin ma nigi kwero madwong ka obol i cing pa Lubanga ma tye kede kwo' [Hebrews 10:28-31]. Manuscript Releases, volume 19, 176, 177.